

1.vydanie XVI.

december 2019

Gymploviny

Redakcia školského časopisu *Gymploviny*
Gymnázium J.B.Magina

Dočítate sa:

Ako sa z toho nezblázniť

Predstavujeme...

The Minimalists

Nedeľný deň

Figúry báseň

November '89

Slovné perly

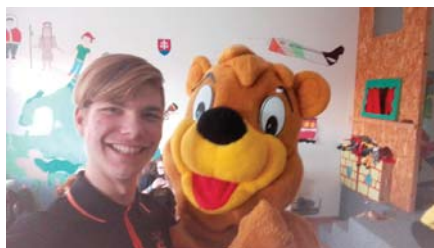
Šéfredaktor: Matej Raab

Redakčná rada: Beáta Macejková, Ján Mihálik, Veronika Mokránová

Prispievatelia: Mgr. Zuzana Koišová, Adela Zemková

Pedagogický dozor: Mgr. Iveta Reháková, Ing. Anastázia Kršňáková

Jazyková korektúra: Mgr. Iveta Reháková, Mgr. Hana Puváková

Úvodník

Drahí čitatelia,

Ak čítate tieto riadky krátko po vydaní tohto čísla *Gymplovín*, stojíte pred niekoľkými koncami. Končí sa rok 2019, končí sa ďalšia dekáda. Pre prvé tri ročníky sa končí písanie Stredoškolskej odbornej činnosti, končia sa písomky, končí sa hektika školských dní. Prichádzajú vianočné sviatky. Dúfame, že si tieto chvíle skrátime aj s naším časopisom, nech ho už budete čítať kdekoľvek.

Dozviete sa zopár rád o tom, ako sa nezblázniť. Tiež máme prichystaný rozhovor s našou zahraničnou lektorkou anglického jazyka, pani Abier Alarosh. Ďalej máme prichystané krátke zamyslenie k tridsiatemu výročiu Nežnej revolúcie, ponúkame autorské práce študentov našej školy a na záver nejaké tie „drísty“.

Na záver vám chcem len popriať príjemné strávenie posledného mesiaca v tomto roku a zároveň pokojné prežitie vianočných sviatkov v kruhu vašich najbližších.

Matej Raab

Ako sa z toho nezbláznit'

Septembrom začína každoročne mladému človeku čas štúdia, čas trávený prevažne v škole, čas písomiek a stresov, čas zameraný na získavanie, spracovávanie informácií a následné aplikovanie získaných vedomostí. Septembrom začínajú mesiace, v ktorých od študenta neustále niekto niečo vyžaduje a stále sa v škole niečo overuje. Študentom sa zadávajú úlohy, otázky, hodnotí sa ich výkon a číslom od 1 do 5 sa im dáva najavo, ako to či ono zvládli. Počiatočné nadšenie sa u mnohých mení na nočné mory a príchodom leta sa im po dlhej dobe konečne uľaví. Štúdiom sa z mladej osobnosti má totiž stať samostatne a kriticky mysliaca bytosť, ktorá môže čeliť nástrahám života a kráčať si za splnením svojich cieľov. Popritom sa samozrejme vo svojom vývine formuje celkovo po osobnostnej aj po citovej stránke. Mladý človek sa snaží nájsť samého seba v tom množstve ľudí, ktorí ho obklopujú. Chce denne zistiť, či to, čo robí, má zmysel. Túži byť niečím výnimočný, zaujímavý, neodolateľný pre okolie a svojho vyvoleného.

A čo sa denne deje?

„z angliny iba 78%“, „Tina už chodí s tým blbcom“, „mama mi vzala vreckové za bordel v izbe“, „otcovi musím splatiť rozbitú motorku“, „v Tesco som dnes až do 22:30“, „musím dopísať tri písomky v jeden deň“, „kužele v autoškole nedám nikdy v živote“, „stále sedím nad knihami“, „ja sa to nikdy nenaučím“, „je toho tak veľa“, „si myslia, že sa venujem iba škole?“, „kedy už bude voľno?“, „to sú samé blbosti“, „nenávidím to tu“, „kto si to má pamätať?“, „to sa nedá“, „kašlem na to“...

Problémy a starosti sa kopia a mladý človek sa vzdáva. Problémom dnešnej doby je, že až príliš rýchlo!!! Rýchlo začneme obchádzať prekážky a naučíme sa veriť, že to je ťažké, nezvládnuteľné, zbytočné a nedokážeme to. Stále sa nám zdá, že od nás chcú priveľa... Prečo je to také ťažké? Prečo sme presvedčení, že toho máme veľa a požiadavky okolia sú nezvládnuteľné? Prečo sa sťažujeme a v tichu nadávame? Odpovedí môže byť viacero.

Žijeme v zlom nastavení mysle - fixujeme sa na naše neúspechy. Lahko prijímame obraz o sebe, ktorý nám podsúvajú iní. Mnoho vecí vieme dosiahnuť veľmi jednoducho - nemusíme ísť zabiť mamuta, aby sme nezomreli od hladu, ani čakať na úrodu pšenice, aby sme zjedli krajec chleba, nemusíme si ušiť šaty aby sme sa

obliekli, vedieť variť, aby sme sa vydali a ani postaviť dom, aby sme mohli mať syna... Nemusíme za vzdelaním chodiť peši dlhé kilometre. Čo sa stalo? Naša generácia zlenivela a spohodlnela? Ide to vždy tak ľahko? Všetko náročné a ťažké je zlé?

Skúsme urobiť niečo pre to, aby sa opakujúce tvrdenia typu neviem to, nikdy to nedokážem, to je ťažké, nejde mi to, nikdy to nebudem vedieť, na to nemám, som hlupák,... zmenili na skúsim to, budem sa viac snažiť, chyby ma posúvajú ďalej, prekonám aj túto výzvu, keď budem chcieť, dokážem sa zlepšovať, ten cieľ sa mi podarí dosiahnuť... Skúsme sa z tzv. fixnej mysle nastaviť na myseľ nastavenú na rast. Po prehratých zápasoch sa nevyhovárať na počasie, zlé loptičky, nevhodné podmienky, vymyslené boľistky, súperov vnímať iba ako nepriateľov... Skúsme sa na chvíľu zastaviť a inšpirovať príbehmi ľudí s myslou nastavenou na rast, ktorí hovoria o tvrdej práci, vytrvalosti a tom, ako sa nevzdávali.

Rowlingová si nestiahla postavu Harryho z internetu, odmietli jej knihu 12 krát a viete všetci, ako to nakoniec dopadlo. Edison predtým, ako objavil žiarovku, urobil viac ako 9000 chybných pokusov - ako sám povedal „nikdy som nezlyhal, objavil som len 9000 ciest, ktoré nefungovali“. Colonel Sanders vo veku 65 rokov bol veľmi chudobný - rozhodol sa to zmeniť a ponúkol svoj recept na kura reštauráciám za malý podiel na zisku - zrodeniu siete KFC predchádzalo odmietnutie až 1009 krát! Elvis Presley ako 18 ročný nahral prvé demo - neuchytilo sa, ani o rok nebol úspešný, nedostal sa ani do vokálneho kvarteta - údajne nevedel spievať. Wiston Churchill sa do vojenskej vysokej školy dostal na tretí pokus a počas politickej kariéry prehral vo voľbách až 5x.

Skúsme odložiť mobil, keď sa učíme, nemusíme stále kontrolovať naše okolie, nemusíme sa nechať vyrušovať pri zdolávaní cieľov. Skúsme mať z učenia radosť, a nie povinnosť. Urobme si poriadok v hlave, vytvorme si písaný rebríček našich hodnôt, premyslíme si priority a zvážme pre a proti pri zdolávaní prekážok. Stále využívame iba nepatrnú časť nášho mozgu, prečo sa máme nechať zatiahnuť do generácie zízajúcej do obrazoviek, ktorá už nemusí premýšľať a zdolávať prekážky? Prečo chceme mať všetko naservírované bez skutočnej

analýzy, či je to dobré, prospešné a jediné možné? Prečo snaha, práca a námaha sú mínusy, ktorým sa vyhýbame? Čo v našom živote je naozaj ťažké a nevládnuteľné?

Je niečo v našich životoch, čo ešte naozaj chceme a po čom túžime?

Dokážeme pre dosiahnutie našich snov aj niečo urobiť?

Akuzka

Predstavujeme...

Tento školský rok sme medzi nami privítali dve nové zahraničné lektorky. V tomto čísle sa dozvieme niečo viac o lektorke anglického jazyka, Alarosh Abier J. M.

Prvá otázka je taká úvodná, prosím, predstavte sa nám. Kto ste a odkiaľ pochádzate?

Moje meno je Abier Alarosh, pochádzam z Lýbie, vyštudovala som ekonomiku, inžinierstvo a mám aj diplom v oblasti manažmentu.

Vidieť, že máte za sebou veľké množstvo štúdia. Ďalej by som sa chcel spýtať, prečo ste sa rozhodli študovať inžinierstvo?

Milujem inžinierstvo. Tiež milujem učenie. Jednoducho milujem svoju prácu.

Ako ste sa dostali k nám z Lýbie, až sem, na Slovensko v strednej Európe?

Veľa som ako malá cestovala s mojím otcom. Bola som s ním v nespočetnom množstve rôznych krajín, a tu na Slovensku som spoznala človeka, ktorý sa neskôr stal mojím mužom.

Aké sú podľa Vás rozdiely medzi Slovákami a ľuďmi z Vašej rodnej krajiny?

Podľa mňa sú medzi ľuďmi z mojej krajiny a zo Slovenska len nepatrné rozdiely. Ľudia na Slovensku sú milí, priateľskí. Mám medzi vami podobný pocit ako s mojou rodinou.

Čo Vás najviac naplňa na učení?

Určite vzťahy so študentmi. Som šťastná, keď je vidieť na mojich žiakoch, že aj oni sú šťastní, keď nie sú znudení. Mojm cieľom je, aby študenti mohli zo mňa benefitovať.

Ďakujem pani Abier za príjemný rozhovor. Dúfam, že tento náhľad do života našej lektorky vám pomohol vidieť život z iného uhla pohľadu. Na záver mi dovoľte citovať práve pani Abier, ktorá nám často na hodinách pripomína: „Myslite na svoju budúcnosť.“ Práve toto často nám, študentom na gymnáziu, chýba - vízia do života. Zamyslíme sa nad svojou budúcnosťou a využijeme všetky prostriedky, ktoré nám ponúka naše okolie.

Matej Raab

The Minimalists

Najlepší kamaráti Joshua a Ryan kedysi pracovali na veľmi dobre platených pozíciách so 6 cifernými platňami, mali drahé autá, veľké domy a všetko, na čo si prstom ukázali, no ani jeden z nich nepociťoval vnútorné uspokojenie a niečo im chýbalo. Materiálne veci im už viac nedokázali vyplniť tú prázdnotu. Rozhodli sa teda spoločne vydať sa na cestu minimalizmu, ktorej proces dokumentovali na ich blogu prostredníctvom krátkych článkov, ktoré vydávajú každý týždeň. Založili projekt THE MINIMALISTS, ktorý im priniesol veľkú slávu a vnútorné uspokojenie, lebo sa venujú ich vášni. Dnes sú z nich úspešní autori, blogeri, ktorí majú taktiež na krku i zopár dokumentárnych filmov a pravidelne vydávanú sériu podcastov.

Minimalizmus je životný štýl, ktorý sa za posledné roky rapídne rozšíril a stal sa populárnym. Jeho ideou je zbaviť sa prebytočných vecí, ktoré nám iba plnia šuplíky a nikdy ich plne nevyužijeme. V skutočnosti to však nemá žiadne vymedzené pravidlá, takže si to každý prispôsobí podľa vlastných potrieb. Joshua a Ryan zvyknú o tomto fenoméne hovoriť, že jeho podstatou nie je nevlastniť veci, ale skôr to, aby veci nevlastnili teba.

Minimalizmus do svojho života začali aplikovať v roku 2009, o rok neskôr založili blog, ktorý dodnes dosiahol priečku viac ako 20 miliónov sledovateľov. Ich stránka im dodala nové príležitosti do života, a tak mali možnosť prednášať na Harvardde alebo i vo firmách ako Apple či Google.

V roku 2011 vydali svoju prvú knihu *Minimalism: Live a Meaningful Life*, po ktorej nasledovalo turné po Spojených štátoch amerických. V tomto období začali i s privátnymi online hodinami písania i mentorstva.

Svoju druhú knihu pokrstili v roku 2014. *Everything that Remains* je dodnes ich najpopulárnejšia kniha.

Do tretice všetko dobré - nasledujúci rok opäť poskladali pár esejí do nového diela, ktoré pomenovali *Essential: Essays by The Minimalists*, ktorá opisovala 12 fáz, ktorými si každý prechádzame. Dokázali v ňom zhrnúť všetko od vášni, zdravia, vzťahov až po zbavovanie sa prebytočných komponentov v živote. Samozrejme, že znova chceli zdvihnúť latku o niečo vyššie a tentokrát sa po boku piatich ďalších autorov a jedného hudobníka vydali na celosvetové turné.

Ich podcast *The Minimalists Podcast*, kde preberajú život minimalistického, ale zato radostného zmysluplného života, uviedli na svet v rovnaký rok ako ich dokument *Minimalism*. Štyristo kín po celých Spojených štátoch ho odvysielalo na ich premietačích obrazovkách a získal i ocenenie - číslo jedna v kategórii indie dokumentárneho filmu roku 2016. Turné s názvom *Less is Now* sa konalo v 50 mestách. Toho istého roku sa presťahovali do Los Angeles, pretože ako sami hovoria - je to mesto, kam ľudia chodia rozprávať svoje príbehy zo života.

No aj po tolkom úspechu je stále na sebe čo zlepšovať. V roku 2018 postavili v Hollywoode filmové štúdio, aby mohli produkovať kvalitný audiálny i audiovizuálny obsah.

Svoje zárobky si nenechávajú iba pre seba. Za roky pôsobenia postavili dva sirotince, prispeli obetiam hurikánu Harvey, zafinancovali školu v Keni a mali účasť na ďalších dobromyseľných aktivitách.

Ich cesta stále nie je na konci, ba dokonca ani v polovici. Plánujú aj naďalej pomáhať ľuďom na ich cestách, ale i charitatívnym spôsobom tak ako doteraz.

Nedel'ný deň

V mestečku malom,
v blízkosti Váhu,
na rušnej ulici,
stojí žltý dom
a rodinka v ňom.
Pri obedovom stole sa sedí
a spolu sa baví.
Stará mama jedlo chváli,
teší sa, že môže byť s nami.
Pri obednom odpočinku,
zavrieť očko na chvíľku,
veď je to deň pokojný,
ruky preč od roboty.
Plánuje sa návšteva:
„Veď každú nedeľu
prídeme na večer
pozrieť Vás babi...“
Kým sa tma dostaví
prejdeme cez mesto
pozrieme novinky,
čo nám cez týždne utiekli.
U Vás sme radi,
že sme sa opäť stretli.
Veď kým sme zdraví,
potešíme sa každej chvíli.
Hostina na stole,
asi sme poslúchali,
či sa starká nudila,
a dedo pomáhal?
„Čoby sme Vám nenapiekli,
však ste predsa naši,
komu by sme mali chystať
ak nie Vám?!“
Ale je nedeľa,
zajtra práca volá,
treba sa nachystať,
kým máme klud doma.
Rýchlo tie dni letia,
nestíhame sa radovať,
nedeľa v hlávke pripomenie
ako rýchlo plynie čas.

Adela Zemková

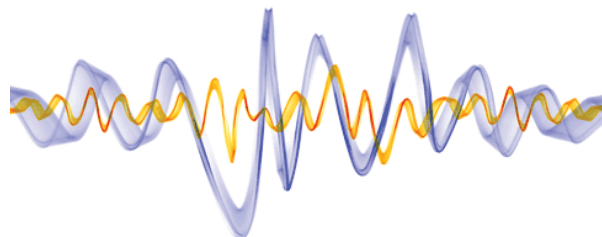
Vesper dominicae

Tam niekde v diaľke
v čierňavých horách
dedinka biela
túli sa k zemi
pokojná, tichá.
V nej starodávne
vážneho vzhľadu
domy si čušia.
Z tých v jednom iste
ustarostená
matička moja
samotná sedí
pri starom stole.
Kostnatou rukou
podpiera čelo
vráskami zryté
– starostí tiene
vždy sedia na ňom:
tak som ho vídal
od mala svojho – –
Tranoscius má
pootvorený
– mosadzné sponky,
hladené hmatom
pradedov ešte,
matno sa lisnú
v prípozdnom svetle – –
Posledný na list
dívá sa, dívá,
– tam naznačené
je ťažkou rukou:
„Pán Bůh požehnal
nám syna, ktorýž...“ –
až dobré oči
slzami skropia
zažltlé listy...
Však stará kniha,
čo rozplakala,
matičku moju
utíši zase:
už spieva mäkkým,
tenuškým hlasom:
„Den nedělní se
skonává, chválmež...“
– – A súmrak padá
vždy väčší, hustší
v izbietku malú –
– – A pokoj sadne
pomaly, tíško
na sivú hlavu
matičky mojej – –

Figúry básneň

ZVUKOVÉ

Hor'sa, hore hory horia,
paronomáziu tvoria.
Reportéri robia rekord – riadna relácia,
výskyt podobných hlások – aliterácia.
Šable cink, šmyk, štrng, pripravené k boju,
vytvorili onomatopoju.

SYNTAKTICKÉ

Jedenást', dvanást', trinást',
stupňovaním vzniká kľimax,
A v opačnom poradí
ho antikľimax nahradí.
Prešla som peši Tatry, Turiec, Hron.
Chýba spojka – asyndeton.
Vibramy som zabudla a nemala a nechcela.
Polysyndeton – keď je spojiek priveľa.
Vždy rozum sa mi pozastaví, keď,
vidím inverzný slovosled.

REČNÍCKE

Slovenčina, máš mnoho úskalí – že nie?
Tak napríklad apostrofa – oslovenie.
Mlčať zlato, pochabosť mladost',
použiť elipsu – radosť.
Vari sa mi jazykovedci mstia?
Prečo existuje interrogácia?
Čo použiť, keď už nechcem dopovedať tézu?
Tri bodky... apoziopézu...
Ežo! Lotor! Žofu nie!
Exklamácia – zvolanie.

November '89

Nechápte názov tohto článku zle. Nejdem písať o tom, ako sa Slovensko zmenilo, či bolo lepšie teraz alebo predtým. Na tejto téme sa vie pohádať veľké množstvo ľudí, rozdeliť sa, vypisovať si nenávistné správy cez sociálne siete. Avšak si myslím, že udalosti Nežnej revolúcie nám majú čo povedať aj dnes. Nám, študentom. Pretože zmenu v tejto krajine vtedy iniciovali mladí ľudia, študenti, aj napriek tomu, aké to prinášalo riziká. Ako spieval Ivan Hoffman v piesni Sľúbili sme si lásku: „Tí mladí za nás vystrelí prázdne ruky, za nás boli bití, za naše mlčanie.“ Keď dospeli stratili svoje smerovanie, boli to mladí ľudia, čo im opäť ukázali cestu. Každý z nás vidí svet inak, má iný

svetonázor. Vieme pomenovať problémy okolo nás, vieme povedať, čo nefunguje a ako by sme to skúsili vylepšiť. Nesmieme si to však nechať pre seba. Často si myslíme, že my nedokážeme priniesť zmenu. Považujem toto naše zmýšľanie za mylné. Nech práve pamiatka na Nežnú revolúciu nám je pripomienkou, že aj my, študenti, môžeme meniť svet okolo nás. Nezostaňme preto pasívni! Máme príležitosti, ktoré naši rodičia či prarodičia nemali, a preto ich využime naplno. My sme budúcnosť našej krajiny, no to neznamená, že nemôžeme meniť svet na lepšie miesto už dnes.

Slovné perly

Dovoľte mi, aby som vás znova privítal v našej rubrike drístov. Rozhodol som sa ju v tomto čísle pomenovať Slovné perly, lebo raz za čas treba niečo obmeniť. Podstata však zostáva rovnaká: podme sa spoločne pobaviť na hláškach, ktoré zazneli v našich školských laviciach.

„To je celulóza!“

„To je to, že nemôžeš...“

„Myslíš celiakiu?“

(Spolužiačka 1 má v prezentácii napísané $\frac{3}{4}$)

Spolužiačka 1: Tri zo štyroch ropy sa ťaží na pevnine.

Spolužiačka 2: Myslíš tri štvrtiny? Tri zo štyroch rôp odporúča!

„Je zakázaná nevhodná úprava zovňajšku.“

„To čo je?“

„To je, že nemôžeš byť rapavá jak noc.“

„Koľko je hodín?“

„No, pozerala som predpoveď a má byť pekne.“

„Ona je taká, že vyčistí, nevyškriabe.“

„Koľko má človek chromozómov?“

„32.“

„Tolko má zubov.“

„Pani učiteľka, budem úprimný, nemám šajnu.“

„Kamarátka mi raz povedala – život je pes a my sme jeho granule.“

